

7.1 penghasilan tenaga melalui respirasi sel

- dua jenis tindak balas metabolisme iaitu anabolisme dan katabolisme
- Kedua dua jenis tindak balas ini melibatkan tenaga .
- Proses katabolisme membebaskan tenaga
- Proses anabolisme menggunakan tenaga

SUBSTRAT UTAMA DALAM PENGHASILAN TENAGA

- Respirasi sel dijalankan untuk menghasilkan tenaga bagi keperluan aktiviti semua sel hidup .
- Respirasi sel ialah proses pengoksidaan molekul organik melalui beberapa peringkat bagi membebaskan tenaga . Substrat utama bagi respirasi sel ialah glukosa
- Tenaga kimia yang terdapat di dalam glukosa dibebaskan untuk menghasilkan tenaga yang diperlukan oleh sel .
- Dalam manusia dan haiwan , glukosa diperoleh melalui pencernaan karbohidrat daripada makanan yang dimakan
- Di dalam tumbuhan hijau pula, tenaga cahaya diperangkap oleh klorofil untuk menjalankan proses fotosintesis bagi menghasilkan glukosa

JENIS RESPIRASI SEL

- Terdapat dua jenis respirasi sel iaitu respirasi aerob dan respirasi anaerob.
- Respirasi aerob berlaku dalam kehadiran oksigen.
- Respirasi anaerob berlaku tanpa kehadiran oksigen.
- Fermentasi ialah laluan alternatif untuk mendapatkan tenaga selain daripada respirasi sel .
- Dalam fermentasi , proses penguraian glukosa tidak berlaku dengan lengkap dalam keadaan oksigen terhad atau tanpa oksigen .

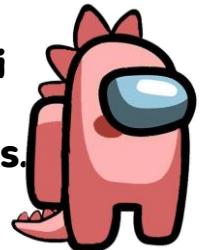

4.2 respirasi aerob

STUDYWITHADMIN - NS

Red sus

- Respirasi aerob ialah proses penguraian glukosa dalam kehadiran oksigen untuk menghasilkan tenaga kimia.
- Oksigen digunakan untuk mengoksidakan glukosa bagi menghasilkan karbon dioksida, air dan tenaga
- Proses respirasi aerob bermula dengan proses glikolisis.
- Glikolisis bermaksud penguraian glukosa oleh enzim.
- Proses ini berlaku dalam sitoplasma.
- Satu molekul glukosa diuraikan menjadi dua molekul piruvat.
- Peringkat seterusnya berlaku dalam mitokondrion .
- Piruvat yang terhasil dalam proses glikolisis dioksidakan melalui satu siri tindak balas untuk menghasilkan karbon dioksida , air dan tenaga
- Sebahagian besar tenaga digunakan untuk menghasilkan molekul adenosina trifosfat (ATP).

Glikolisis

Glukosa → Piruvat
(Berlaku di dalam sitoplasma)

Pengoksidan piruvat

Karbon dioksida + air + tenaga
(Berlaku di dalam mitokondrion)

PROSES RESPIRASI AEROB

Molekul ATP terhasil apabila kumpulan fosfat tak organik ditambahkan kepada adenosina difosfat (ADP).

- Molekul ATP mempunya ikatan fosfat yang lemah.
- Apabila ikatan fosfat pada molekul ATP diputuskan, tenaga yang terbebas dibekalkan kepada sel untuk membantu kita menjalankan aktiviti aktiviti harian.

tenaga

ATP

ADP + fosfat

Proses keseluruhan pengoksidaan glukosa

Persamaan Perkataan:

STUDYWITHADMIN - NS

7.3 fermentasi

- Fermentasi ialah proses penguraian glukosa tidak lengkap dalam keadaan oksigen terhad atau tanpa oksigen.
- Fermentasi berbeza daripada respirasi aerob dalam laluan metaboliknya selepas peringkat glikolisis.
- Selepas glikolisis, piruvat yang terhasil akan menjalani sama ada fermentasi alkohol atau fermentasi asid laktik.

FERMENTASI

Proses penguraian glukosa tidak lengkap dalam keadaan oksigen terhad atau tanpa oksigen.

Studywithadmin – ns

FERMENTASI ALKOHOL

Proses penguraian glukosa tidak lengkap kepada etanol, karbon dioksida dan tenaga.

YIS

- Etanol digunakan dalam pembuatan bir dan wain.
- Karbon dioksida yang dibebaskan menaikkan adunan dalam pembuatan roti.

TUMBUHAN

- Pokok padi yang tumbuh di kawasan berair yang kekurangan oksigen berupaya menjalankan fermentasi alkohol .
- Etanol yang dihasilkan di dalam tisu semasa proses fermentasi adalah toksik kepada kebanyakan tumbuhan tetapi sel pokok padi mempunyai toleransi yang tinggi terhadap etanol berbanding spesies lain.
- Pokok padi menghasilkan banyak enzim alkohol dehidrogenase yang boleh menguraikan molekul etanol kepada karbon dioksida yang tidak toksik.

FERMENTASI ASID LAKTIK

Proses penguraian glukosa kepada asid laktik dan tenaga.

LACTOBACILLUS

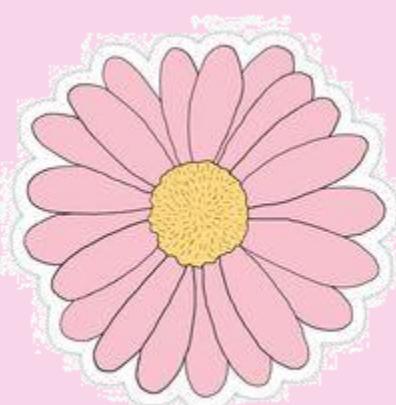
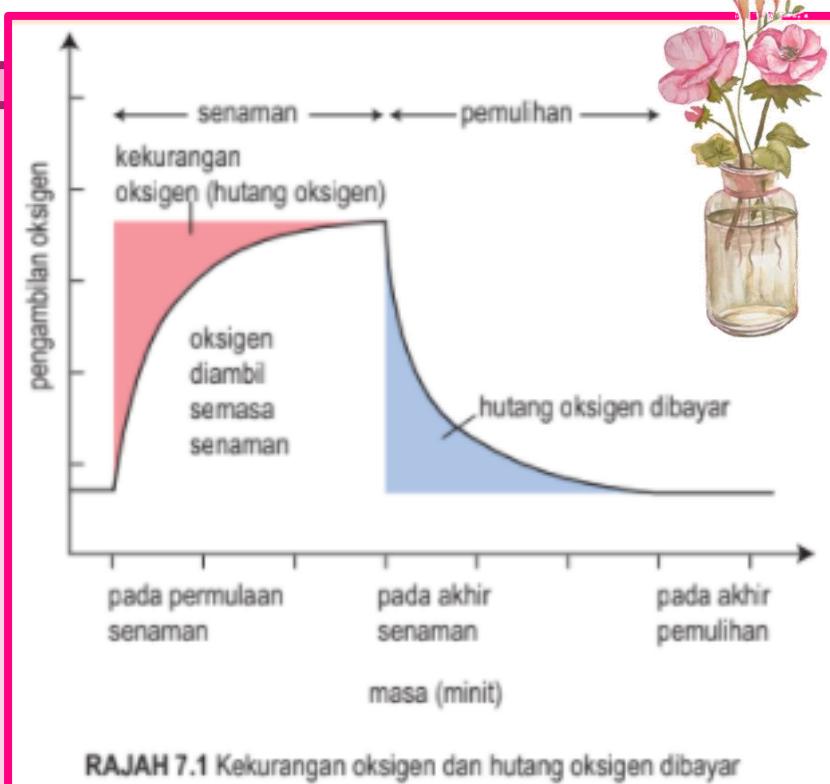
- Bakteria Lactobacillus menjalankan fermentasi susu untuk menghasilkan dadih.
- Lactobacillus bertindak ke atas laktosa (gula susu) dan menukarannya kepada asid laktik.
- Asid laktik seterusnya menggumpalkan kasein (protein susu) menjadi dadih atau yogurt.
- Asid laktik merupakan punca rasa masam yogurt.

SEL OTOT MANUSIA

- Proses ini dilakukan oleh sel otot ketika melakukan aktiviti cergas.
- Ketika aktiviti cergas, kadar penggunaan oksigen melebihi kadar yang dibekalkan oleh sistem peredaran darah.
- Otot berada dalam keadaan kekurangan oksigen dan dikatakan mengalami hutang oksigen
- Dalam proses ini, glukosa tidak dapat diuraikan dengan sepenuhnya
- Bagi setiap molekul glukosa yang diuraikan, hanya dua molekul ATP atau 150 kJ tenaga dihasilkan .
- Asid laktik yang dihasilkan terkumpul sehingga mencapai satu kepekatan yang boleh menyebabkan kelesuan dan kekejangan otot
- Setelah aktiviti cergas berhenti, pengambilan oksigen berlebihan mengoksidakan asid laktik kepada karbon dioksida, air dan tenaga.
- Apabila semua asid laktik sudah disingkirkan, hutang oksigen dikatakan telah dibayar.

PERBANDINGAN ANTARA RESPIRASI AEROB DENGAN FERMENTASI

PERSAMAAN

- Proses penguraian glukosa dan penukaran kepada tenaga kimia
- Proses bermula di sitoplasma
- Berlaku dalam yis, bakteria, haiwan dan tumbuhan
- Menghasilkan tenaga kimia dalam bentuk ATP
- Proses bermula dengan glikolisis apabila glukosa ditukarkan kepada piruvat

PERBEZAAN

RESPIRASI AEROB

- Proses penguraian glukosa secara lengkap dengan kehadiran oksigen.
- Berlaku dalam sitoplasma dan mitokondrion.
- Menghasilkan air.
- Glukosa dioksidakan secara lengkap kepada karbon dioksida dan air.
- Satu molekul glukosa menghasilkan 2898 kJ.

FERMENTASI

- Proses penguraian glukosa secara tidak lengkap tanpa kehadiran oksigen atau dalam keadaan oksigen terhad.
- Berlaku dalam sitoplasma.
- Tidak menghasilkan air.
- Glukosa dioksidakan secara tidak lengkap kepada etanol dan karbon dioksida atau asid laktik.
- Satu molekul glukosa menghasilkan 210 kJ (fermentasi alkohol) atau 150 kJ (fermentasi asid laktik).

Studywithadmin – ns